

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
ກົມສາມັນສຶກສາ

**ທິວົດສອບເສັງແຂ່ງຂັ້ນນັກຮຽນເກົ່າຂັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ
ລະດັບຊາດ ປະຈຳສຶກຮຽນ 2017-2018**

ວິຊາ: ເຄມືສາດ

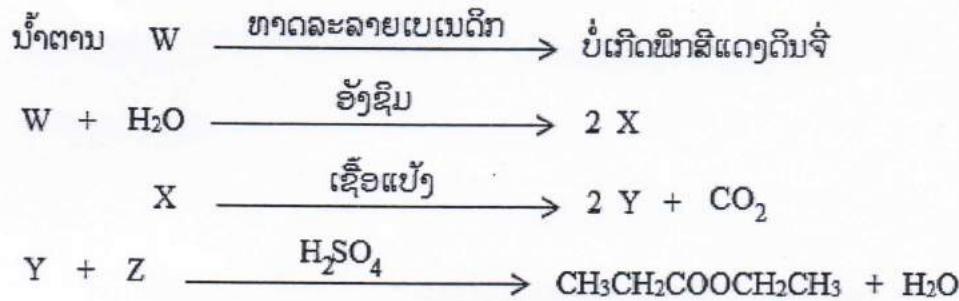
ເວລາ : 120 ນາທີ

- ຈຶ່ງອະທິບາຍຄວາມໝາຍຂອງຄໍາວ່າ ຖຸ່ອາຊີດ-ບາເຊີ, ຈາກນັ້ນໃຫ້ບອກ ຖຸ່ອາຊີດ-ບາເຊີ ຂອງ ປະຕິກິລິຍາຕໍ່ໄປນີ້:
  - $\text{CH}_3\text{COO}^- + \text{HCN} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{COOH} + \text{CN}^-$
  - $\text{CO}_3^{2-} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{HCO}_3^- + \text{OH}^-$
  - $\text{HClO} + \text{CH}_3\text{NH}_2 \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{NH}_3^+ + \text{ClO}^-$
  - $\text{HNO}_3 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightleftharpoons \text{H}_3\text{SO}_4^+ + \text{NO}_3^-$
- ກຳນົດໃຫ້ປະຕິກິລິຍາເຮັດວຽກຕໍ່ໄປນີ້: $a \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + b \text{I}^- + c \text{H}^+ \longrightarrow d \text{Cr}^{3+} + e \text{I}_2 + f \text{H}_2\text{O}$.
ເນື້ອຊັ້ງຊາສົມຜົນຄົບຖວນແລ້ວ, ຈຶ່ງຄິດໄລ່ຄ່າຂອງ $\frac{(b+c)^2 - (e+f)^2}{a+d}$.
- ປະຕິກິລິຍາຊະນິດໜຶ່ງ ສາມາດຫາອັດຕາການເກີດປະຕິກິລິຍາໄດ້ຈາກ $1/3$ ເທົ່າ ຂອງອັດຕາການ ຫຼຸດລົງ ຂອງຫາດ X ຫຼື 2 ເທົ່າ ຂອງອັດຕາການຫຼຸດລົງ ຂອງຫາດ Y ຫຼື $1/2$ ເທົ່າ ຂອງອັດຕາການເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງຫາດ Z. ຈຶ່ງຂຽນສົມຜົນປະຕິກິລິຍາທີ່ເກີດຂຶ້ນ.
- ກຳນົດໃຫ້ສົມຜົນປະຕິກິລິຍາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: $\text{S}_2\text{O}_8^{2-}(\text{aq}) + 3 \text{I}^-(\text{aq}) \longrightarrow 2 \text{SO}_4^{2-}(\text{aq}) + \text{I}_3^-(\text{aq})$
ແລະ ມີຜົນການທີ່ດູລອງດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ການທິດລອງທີ	ຄວາມເຂັ້ມຂັ້ນ (mol/L)		ອັດຕາການເກີດ ປະຕິກິລິຍາ (mol/L.s)
	$[\text{S}_2\text{O}_8^{2-}]$	$[\text{I}^-]$	
1	0,079	0,036	$2,4 \times 10^{-4}$
2	0,079	0,018	$1,2 \times 10^{-4}$
3	0,158	0,018	$2,4 \times 10^{-4}$

- ຈຶ່ງຂຽນກົດເກມອັດຕາ.
- ຈຶ່ງຊອກອັນດັບລວມຂອງປະຕິກິລິຍາ.
- ຈຶ່ງຊອກຫາຄໍາຄົງທີ່ອັດຕາ.

5. ຢູ່ອຸນຫະພູມ 30°C ປະຕິກີລິຍາ $2 \text{ H}_2\text{S(g)} \rightleftharpoons 2 \text{ H}_2\text{(g)} + \text{ S}_2\text{(g)}$ ທີ່ພາວະດຸນດັງ H_2S ມີຄວາມດັນ $2,4 \text{ atm}$, H_2 $0,4 \text{ atm}$ ແລະ S_2 $1,53 \text{ atm}$. ຈຶ່ງຊອກຫາ ຕ່າ K_P ແລະ K_C ຂອງປະຕິກີລິຍາ.
6. ຈາກປະຕິກີລິຍາຕໍ່ໄປນີ້:

W, X, Y ແລະ Z ຄວນຈະເປັນທາດໃດຕາມລຳດັບ?

7. ຖ້າວາງ ອີໄຊຕົບກຳມັນຕະພາບລັງສີຊະນິດໜຶ່ງ $4,8 \text{ g}$ ໄວເປັນເວລາ 24 ມື້ ເພັນວ່າມີອີໄຊຕົບຊະນິດນີ້ເຫຼືອຢູ່ $0,6 \text{ g}$ ຖ້າເລີ່ມຕົ້ນ ດ້ວຍອີໄຊຕົບຊະນິດດັງກັນນີ້ $x \text{ g}$ ຕັ້ງປະໄວ 40 ມື້ ເພັນວ່າເຫຼືອ ອີໄຊຕົບຊະນິດນີ້ $0,55 \text{ g}$. ຈຶ່ງຄິດໄລ່ຫາຄ່າຂອງ x .
8. ໃນການຕີຕາ ທາດລະລາຍ HNO_2 ເຂັ້ມຂັ້ນ $0,5 \text{ mol/dm}^3$ ກັບ ທາດລະລາຍ NaOH ເຂັ້ມຂັ້ນ $0,5 \text{ mol/dm}^3$ ທີ່ຈຸດຢຸດຕີ ທາດລະລາຍມີ pH ເທົ່າໃດ?

ໝາຍເຫດ: ໃນການແກ້ໄຈດຂອງທີ່ວິວບິດນີ້ ໃຫ້ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນລຸ່ມນີ້

$$R = 0,082 \text{ L/atm.mol.K}$$

$$K_a \text{ຂອງ } \text{HNO}_2 = 4,5 \times 10^{-4} \text{ mol/dm}^3$$

$$\log 3 = 0,47 ; \log 3,01 = 0,478 ; \log 3,02 = 0,48$$

ຄະນະກຳມະການອອກທິວບິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
ກົມສາມັນສຶກສາ

ຂະໜານຕອບ ບົດສອບເສັງແຂ່ງຂັ້ນນັກຮຽນເກົ່າຂັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ
ລະດັບຊາດປະຈຳສຶກຮຽນ 2017-2018
ວິຊາ: ເຄມືສາດ

1. ຄວາມໝາຍຂອງຄໍາວ່າ ຖຸ່ອຊີດ-ບາເຊີ:

ຖຸ່ອຊີດ-ບາເຊີ ຕື່ທາດປະສົມ ສອງຊະນິດ ໂດຍຫາດໜຶ່ງເຮັດໜ້າທີ່ເປັນອາຊີດໃນປະຕິກິລິຍາໄປ
ຂ້າງໜ້າ ກັບ ທາດທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນບາເຊີ ໃນປະຕິກິລິຍາເປັນກັບ ຫຼື ໃນຫາງກົງກັນຂ້າມ ໂດຍ
ຫາດທີ່ເປັນຖຸ່ອຊີດ-ບາເຊີກັນຈະມີຈຳນວນໂປຣຕົງ (H^+) ຕ່າງກັນຢູ່ 1 ໂປຣຕົງ ແລະ ທາດທີ່
ເປັນຖຸ່ອຊີດຈະມີຈຳນວນໂປຣຕົງ ຫຼາຍກວ່າ ທາດທີ່ເປັນຖຸ່ບາເຊີ.

ຖຸ່ອຊີດ-ບາເຊີ ຂອງປະຕິກິລິຍາ:

HCN ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ CN^- ແລະ CN^- ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ HCN

CH_3COO^- ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ CH_3COOH ແລະ CH_3COOH ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງ
ບາເຊີ CH_3COO^-

H_2O ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ OH^- ແລະ OH^- ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ H_2O

CO_3^{2-} ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ HCO_3^- ແລະ HCO_3^- ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ CO_3^{2-}

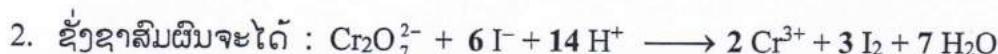
$HClO$ ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ ClO^- ແລະ ClO^- ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ $HClO$

CH_3NH_2 ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ $CH_3NH_3^+$ ແລະ $CH_3NH_3^+$ ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ
 CH_3NH_2

HNO_3 ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ NO_3^- ແລະ NO_3^- ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ HNO_3

H_2SO_4 ເປັນຖຸ່ບາເຊີ ຂອງອາຊີດ $H_3SO_4^+$ ແລະ $H_3SO_4^+$ ເປັນຖຸ່ອຊີດ ຂອງບາເຊີ H_2SO_4

$$a = 1; b = 6; c = 14; d = 2; e = 3; f = 7$$

$$\frac{(b+c)^2 - (e+f)^2}{a+d} = \frac{(6+14)^2 - (3+7)^2}{1+2} = \frac{400 - 100}{3} = 100$$

3. បិទលេរករាំងិតិវិធីទី១:

$$\text{អ៊ុតិតាការានៃរឿងបច្ចុប្បន្ន (r)} = 1/3 \text{ ម៉ោង} \quad \text{ខែងអ៊ុតិតាការានម្នាតលើ} \quad \text{ខែងទាត់ X}$$

$$= 2 \text{ ម៉ោង} \quad \text{ខែងអ៊ុតិតាការានម្នាតលើ} \quad \text{ខែងទាត់ Y}$$

$$= 1/2 \text{ ម៉ោង} \quad \text{ខែងអ៊ុតិតាការានដើម្បីមិនម៉ោង} \quad \text{ខែងទាត់ Z}$$

សិមបុគ្គលិកសិមជិនបច្ចុប្បន្នថ្មីរឿង តិច $a \text{X} + b \text{Y} \longrightarrow c \text{Z}$

$$r = -\frac{1}{a} \frac{\Delta[\text{X}]}{\Delta t} = -\frac{1}{b} \frac{\Delta[\text{Y}]}{\Delta t} = +\frac{1}{c} \frac{\Delta[\text{Z}]}{\Delta t}$$

$$r = 1/3 \text{ rate X} \quad \Rightarrow \quad -\frac{1}{a} \frac{\Delta[\text{X}]}{\Delta t} = \frac{1}{3} \quad \Rightarrow \quad \frac{1}{a} = \frac{1}{3} \quad \Rightarrow \quad a = 3$$

$$r = 2 \text{ rate Y} \quad \Rightarrow \quad -\frac{1}{b} \frac{\Delta[\text{Y}]}{\Delta t} = 2 \quad \Rightarrow \quad \frac{1}{b} = 2 \quad \Rightarrow \quad 2b = 1 \quad \Rightarrow \quad b = \frac{1}{2}$$

$$r = 1/2 \text{ rate Z} \quad \Rightarrow \quad +\frac{1}{c} \frac{\Delta[\text{Z}]}{\Delta t} \quad \Rightarrow \quad \frac{1}{c} = \frac{1}{2} \quad \Rightarrow \quad c = 2$$

$$\text{សិមជិនបច្ចុប្បន្នថ្មីរឿង តិច} \quad 3 \text{X} + \frac{1}{2} \text{Y} \longrightarrow 2 \text{Z} \quad (\times 2 \text{ ដឹងសិមជិន})$$

$$\text{ចាប់ឡើង} \quad 6 \text{X} + \text{Y} \longrightarrow 4 \text{Z}$$

4. ក. ចាប់ឡើងអ៊ុតិតាការានទី១ ដើម្បីបច្ចុប្បន្នបច្ចុប្បន្នថ្មី: $r = k [\text{S}_2\text{O}_8^{2-}]^x [\text{I}^-]^y$

- ឧបករណ៍ទី១ និងទី២ តាមរយៈការបិទលេរករាំងិតិវិធីទី១ និងទី២:

$$\frac{2,4 \times 10^{-4}}{1,2 \times 10^{-4}} = \frac{k \times (0,158)^x \times (0,018)^y}{k \times (0,079)^x \times (0,018)^y} \Rightarrow 2 = 2^x \Rightarrow x = 1$$

- ឧបករណ៍ទី១ និងទី២ តាមរយៈការបិទលេរករាំងិតិវិធីទី១ និងទី២:

$$\frac{2,4 \times 10^{-4}}{1,2 \times 10^{-4}} = \frac{k \times (0,079)^x \times (0,036)^y}{k \times (0,079)^x \times (0,018)^y} \Rightarrow 2 = 2^y \Rightarrow y = 1$$

$$\text{សម្រាប់រឿង តិច} \quad r = k [\text{S}_2\text{O}_8^{2-}] [\text{I}^-]$$

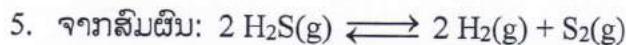
ខ. ឯកតាប័ណ្ណទី១: $x + y = 1 + 1 = 2$

តើ ឯកតាប័ណ្ណទី១ ឬទី២ ដូចណានា?

ព. តាមរយៈការបិទលេរករាំងិតិវិធីទី១:

$$\text{ចាប់ឡើង} \quad r = k [\text{S}_2\text{O}_8^{2-}]^x [\text{I}^-]^y$$

$$\Rightarrow k = \frac{r}{[\text{S}_2\text{O}_8^{2-}] [\text{I}^-]} = \frac{2,4 \times 10^{-4} \text{ mol/L.s}}{(0,079 \text{ mol/L})(0,036 \text{ mol/L})} = 8,43 \times 10^{-2} \text{ L/mol.s}$$

- ຊອກຫາຄ່າ K_p :

$$K_p = \frac{(P_{\text{H}_2})^2 (P_{\text{S}_2})}{(P_{\text{H}_2\text{S}})^2} = \frac{(0,4)^2 (1,53)}{(2,4)^2} = 0,0425$$

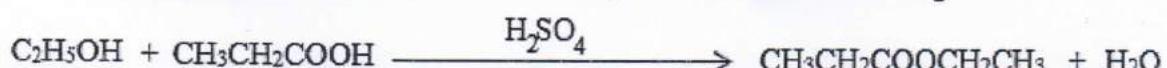
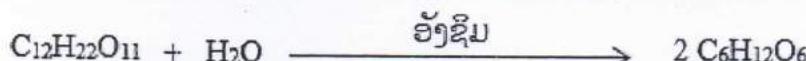
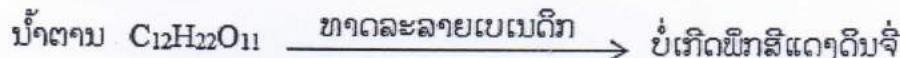
- ຊອກຫາຄ່າ K_c :

ຈາກສູດ: $K_p = K_c (RT)^{\Delta n} \Rightarrow K_c = \frac{K_p}{(RT)^{\Delta n}}$

$$R = 0,082 \quad T = 273 + 30 = 303 \quad \Delta n = 3 - 2 = 1 \quad K_p = 0,0425$$

$$K_c = \frac{K_p}{(RT)^{\Delta n}} = \frac{0,0425}{(0,082 \times 303)^1} = 0,00171 = 1,71 \times 10^{-3}$$

6. ນ້ຳຕານ ທີ່ບໍ່ເກີດ ພຶກສີແດງດິນຈີ່ ເມື່ອຖືກ ຫາດລະລາຍເບເມດິກ ແມ່ນ ນ້ຳຕານຊູໄກສ ທີ່ມີສູດ $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$

ດັ່ງນັ້ນ : W : $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$ (ຊູໂຄສ)

X : $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ (ກລູໂຄສ)

Y : $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ (ເອຕາໄນລ)

Z : $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$ (ອາຊີດໂປຣປາໄນອີກ)

7. - ຊອກຈຳນວນຄັ້ງຂອງການຫຼຸດລົງຂອງຫາດກຳມັນຕະພາບລັ້ງສີ:

ຈາກສູດການພົວພັນ: ປະລິມານຫາດທີ່ເຫຼືອ = $\left(\frac{1}{2}\right)^n$ ຂອງປະລິມານເບື້ອງຕົ້ນ

$$0,6 = \left(\frac{1}{2}\right)^n \times 4,8$$

$$\frac{0,6}{4,8} = \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

$$\left(\frac{1}{8}\right) = \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

$$\left(\frac{1}{2}\right)^3 = \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

$$\Rightarrow n = 3$$

- ឧបកាស្តីទិន្នន័យខាងក្រោមម៉ោងពេលវេលា:

$$\text{ចាបស្តុត: } n = \frac{t}{t_{\frac{1}{2}}} \Rightarrow t_{\frac{1}{2}} = \frac{t}{n} = \frac{24}{3} = 8 \text{ ម៉ោង}$$

- ឧបកាស្តីទិន្នន័យខាងក្រោមម៉ោងពេលវេលាដែលមែនប្រចាំថ្ងៃ 40 ម៉ោង:

$$\text{ចាបស្តុត: } n = \frac{t}{t_{\frac{1}{2}}} = \frac{40}{8} = 5$$

- ឧបកាស្តីទិន្នន័យ x (x គឺប្រចាំថ្ងៃម៉ោងតិច):

$$\text{ចាបស្តុតរាយការមិនដូចណ៍: } \text{ប្រចាំថ្ងៃម៉ោងខាងក្រោម} = \left(\frac{1}{2}\right)^n \text{ ខាងក្រោមប្រចាំថ្ងៃម៉ោងបើចូលរួម}$$

$$\text{ប្រចាំថ្ងៃម៉ោងខាងក្រោម} = \left(\frac{1}{2}\right)^5 \times x$$

$$0,55 = \left(\frac{1}{2}\right)^5 \times x$$

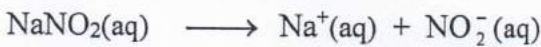
$$0,55 = \frac{1}{32} \times x \Rightarrow x = 0,55 \times 32 = 17,6 \text{ g}$$

8. សិរិចិនប្រព័ន្ធកិត្តិយាជាម្មានពិធានា:

$$\text{ចាបសិរិចិនដឹងថា } n(\text{HNO}_2) = n(\text{NaOH}) = n(\text{NaNO}_2)$$

តើបាន HNO₂ 0,5 mol ទាំបារិកិត្តិយាជាម្មាន រាយការណ៍ និង NaOH 0,5 mol និងបានប្រចាំថ្ងៃម៉ោង NaNO₂:

NO₂⁻ រួចរាល់ជាបុរាណរាយការណ៍:

$$K_b = \frac{[\text{HNO}_2] \times [\text{OH}^-]}{[\text{NO}_2^-]} \quad \text{និង} \quad [\text{HNO}_2] = [\text{OH}^-] \quad \text{តើបាន} \quad K_b = \frac{[\text{OH}^-]^2}{[\text{NO}_2^-]}$$

$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = \sqrt{K_b \times [\text{NO}_2^-]}$$

- ឧបកាស្តី K_b

$$\text{ចាបស្តុត } K_w = K_a \times K_b \Rightarrow K_b = \frac{K_w}{K_a} = \frac{10^{-14}}{4,5 \times 10^{-4}} = 0,22 \times 10^{-10}$$

- ឧបកាស្តី OH⁻

$$[\text{OH}^-] = \sqrt{K_b \times [\text{NO}_2^-]} = \sqrt{0,22 \times 10^{-10} \times 0,5} = \sqrt{0,11 \times 10^{-10}}$$

$$= 0,331 \times 10^{-5} \text{ mol/dm}^3$$

- ຊອກຄ້າ H_3O^+

$$\text{ຈາກສູດ } K_w = [\text{H}_3\text{O}^+] \times [\text{OH}^-] \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = \frac{K_w}{[\text{OH}^-]} = \frac{10^{-14}}{0,331 \times 10^{-5}} = 3,02 \times 10^{-9}$$

- ຊອກຄ້າ pH

$$\begin{aligned} \text{pH} &= -\log[\text{H}_3\text{O}^+] \\ &= -\log 3,02 \times 10^{-9} \\ &= -\log 3,02 - \log 10^{-9} \\ &= -0,48 + 9 = 8,52 \end{aligned}$$

ຄະນະກຳມະການອອກທິວບິດ